

جستارهایی در میراث اسلامی

(مجموعه مقالات، اسناد)

دوره هشتم

(پژوهانه سندپژوهی)

مجموعه مقالات

اسدالله عبدلی آستینانی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه	عبدلی آشتیانی، اسدالله، ۱۳۴۶-
عنوان و نام پدیدآور	جستارهایی در میراث اسلامی (مجموعه مقالات، اسناد) دفتر هشتم (ویژه نامه سند پژوهی) / مجموعه مقالات اسدالله عبدلی آشتیانی
مشخصات نشر	تهران، سفیر اردهال، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۴۲۴ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۱۳-۲۴۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	تألیف - ایران - مقاله ها و خطابه ها
موضوع	تألیف - ایران - تاریخ - اسناد و مدارک
موضوع	ایران - تاریخ - اسناد و مدارک - مقاله ها و خطابه ها
زده بندی کنگره	۱۳۹۳ ج ۲ ص ۵۶ KMH
زده بندی دیویی	۳۴۶/۵۵۰۴۳۸
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۱۱۲۱۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۳-۲۴۲-۹

سفر اردهال

تهران: خیابان مفتح، خیابان سمیه، روبه روی بانک ملی ایران، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴
 © حق چاپ: ۱۳۹۳، انتشارات سفیر اردهال www.safirardehal.ir

جستارهای در میراث اسلامی (مجموعه مقالات، اسناد)

(دفتر هشتم: ویژه نامه سند پژوهی)

مجموعه مقالات: اسدالله عبدلی آشتیانی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

صفحه آرای و طرح جلد: واحد آماده سازی سفیر اردهال

لینو گرافی، چاپ و صحافی: سفیر قلم

شمارگان: ۵۵۰

شماره نشر: ۱- ۳۸۸

بها: ۲۵۰۰۰۰ ریال

آدرس ایمیل گردآورنده مجموعه ashtiani46@yahoo.com

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

سخنی با خوانندگان

بسمه تمام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برنگسزد

انتشارات سفیر اردهاژ در نیمه دوم سال ۱۳۸۵ به ثبت رسید و از همان آغاز فعالیت خود را در زمینه چاپ و نشر کتاب آغاز نمود. چاپ بیش از ۳۰۰ عنوان کتاب در موضوعات مختلف حاصل تلاش ما در این مدت بوده است.

معرفی و شناساندن فرهنگ و تمدن ایران عزیز و آثار نویسندگان و مترجمان گرامی از اهداف اصلی این انتشارات می‌باشد که به اجمال روند فعالیت خود را از بدو تأسیس خدمت شما خواننده محترم توضیح می‌دهیم.

شروع فعالیت انتشارات با تکیه بر موضوعات مختلف و عمومی اعلام شد و با چاپ کتاب در زمینه‌های مختلف از آثار نویسندگان و مترجمان آغاز گردید.

ورزش، علوم سیاسی، مذهبی، روانشناسی، کودک و نوجوان، علمی و دانشگاهی، هنر، و طب سنتی موضوعاتی بودند که در چند سال اول عمر انتشارات به آن پرداخته شد و کتابهای ارزنده و قابل تأملی در این زمینه‌ها به چاپ رسید.

گنجینه فنون کشتی آزاد و فرنگی، فرهنگ جامع فلسطین در ۲ مجلد، راه بی‌بازگشت در ۳ مجلد، مجموعه حکمت کوچک در ۶ جلد، مجموعه ۵ جلدی هزار و یکشب، مجموعه انسان شناسی و فرهنگ، کار با گل، داروهای گیاهی سنتی ایران بخشی از کتابهای هستند که در این مدت به چاپ رسیدند و با اقبال خوانندگان مواجه شدند.

حضور چندین دوره در نمایشگاههای بین‌المللی و داخلی از نمایشگاه کتاب فرانکفورت، نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و نمایشگاههای استانی و استفاده از نظر مخاطبان و دانش‌نیزهای خوانندگان سیاست انتشارات را به سوی تخصصی شدن در چاپ کتابها هدایت نمود.

استقبال خوب و قابل تأمل و بی نظیر خوانندگان در حوزه گیاهای دارویی و طب سنتی باعث شد تا فعالیت انتشارات به این سمت سوق یابد و ما را در تولید کتاب و آثار فاخر در این زمینه دلگرم نماید. با نگاهی به گذشته و فرهنگ غنی ایران عزیز، و علم به جایگاه ویژه طب سنتی در آثار گذشتگان و مشاهیر و حتی در فرهنگ اسلامی بر آن شدیم که به معرفی این نوع آثار و همچنین این مؤلفان بپردازیم. قسمی از فعالیت انتشارات به طب اسلامی اختصاص داده شده و چاپ چندین اثر گرانبها از مؤلف گرانقدر متخصص علوم تغذیه و گیاهان دارویی جناب دکتر دریائی حاصل تلاش در این زمینه می باشد. رساله ذهبیه طب البی و طب الائمة، آموزه های طب و بهداشتی امام رضا (ع) از جمله آناری است که در این حوزه به چاپ رسیده است.

تغذیه سالم و راهکارهای آن از موضوعات دیگری است که به آن پرداخته شده است. کتابهای معجزات درمانی غذائی و عرقیات گیاهی و درمان بیماری ها با دمنوش ها و سردنوشهای گیاهی، ۳۶۵ همراه با غذاهای گیاهی ایرانی، معجزات دارعانی و غذایی سیاه دانه و غل نیز از دیگر کتابهایی است که در این زمینه به چاپ رسیده است.

اما به لحاظ استفاده از منابع خارجی و کتابهای علمی و بروز دنیا در بخش ترجمه از وجود مترجمان عزیز همچون سرکار خانم امیر حسینی استفاده نمودیم و چندین اثر شاخص و کاملاً علمی به چاپ رساندیم و موضوعات دیگری نیز در دست چاپ داریم. راجحه درمانی، درمان بیماریهای کودکان با گیاهان دارویی از جمله این آثار می باشند.

در بخش طب مکمل کتابهایی چون ماساژ پا، ماساژ آبرودیک، ماساژ با سنگ از جمله آناری هستند که در این بخش توسط سرکار خانم بزدان پناه ترجمه و به چاپ رسیده است. همکاری با ناشران حوزه نسخ خطی و متون و آشنائی با جناب آقای دکتر یوسف بیگ باباپور از سال ۱۳۹۱ باعث گردید تا بتوانیم در بخش نسخ خطی، متون کهن و طب سنتی و تاریخ پزشکی دوره اسلامی و معرفی بزرگان این رشته قدمهای بزرگی برداریم.

مجموعه بزرگ دوا و درمان در روزگاران کهن که به حدود ۴۰ عنوان رسیده است، از جمله این فعالیت ها است. در این مجموعه با توجه به نیاز مخاطبان آثار تالیفی سده های قبل، تصحیح و ترجمه می گردد و در اختیار جامعه فرهنگی قرار می گیرد. از جمله این آثار کتاب نورالعین می باشد که به تصحیح دکتر بیگ باباپور آغاز گردید و با همکاری این انتشارات با نشر محترم میراث مکتوب به چاپ رسید و در سی و یکمین دوره کتاب سال به عنوان اثر شایسته تقدیر شناخته شد.

کتاب فوق کهن ترین اثر چشم پزشکی به زبان فارسی می باشد که در سده پنجم هجری نگاشته شده است.

در ذیل این مجموعه آثار شاخص در این زمینه در دستور کار قرار گرفته و سرمایه گذاری برای ترجمه و تصحیح آنها آغاز شده است. از جمله این کتب، ترجمه جدیدی از قانون ابن سینا در ۷ مجلد، تصحیح کتاب ذخیره خوارزمشاهی در ۷ جلد، تصحیح کتاب اکسیر اعظم در ۴ مجلد می باشد.

همچنین در بخش تاریخ علم، فرهنگ و تمدن دوره اسلامی و با تکیه بر شناساندن آثار فاخر دوره اسلامی به مخاطبان مبادرت به چاپ بخشی (فاکسمیله) بخشی از این آثار نموده ایم که تاکنون ۳۰ جلد از این کتابها در این مجموعه به چاپ رسیده است.

تذکره های فارسی، احیای متون جستارهایی در میراث اسلامی، مجموعه فهرس، مجموعه آثار ابن سینا و نیز میراث عثمانی از دیگر مجموعه هایی است که در این انتشارات در حال آماده سازی و چاپ می باشند.

اما در بخش تولید و چاپ کتاب نکته ای که قابل ذکر است، استفاده مجموعه انتشارات از امکانات بروز چاپ «print on demand» با چاپ بر اساس نیاز است که از متدهای جدید جهانی می باشد و در دنیا مورد استفاده قرار می گیرد و امکان چاپ کتاب را در تیراژ پایین و با سرعت بالا فراهم می سازد. ما نیز با بهره گیری از این امکانات تمامی مراحل تولید کتاب را به صورت کامل در بخش کوچکی با کیفیت بالا انجام می دهیم و مشکل هزینه های بالای چاپ و گران کاغذ را تا حد زیادی حل نموده ایم.

امیدواریم تا بتوانیم با کمک و یاری و استعانت خداوند متعال گامی هر چند کوچک در زمینه اعتلای فرهنگ اصیل ایران اسلامی برداریم.

در پایان از کلیه همکاران در بخش تألیف و ترجمه، آماده سازی، تولید و فروش و همچنین مخاطبان محترم که با نظریات خویش ما را یاری می نمایند، تشکر و قدردانی می نمایم.

امید داریم مؤلفان، مترجمان محترم ما را در پیشبرد اهداف باری رساند و همکاری و مساعدت بیشتری بنمایند.

مدیر انتشارات سفیر اردها

سیدحسین جابری اردبیلی

فهرست مطالب

مقدمه مؤلف سند و سندشناسی	۱۱
مصالحه نامه قلعه میرزا ابراهیم خان اعتصام الملک در آشتیان	۱۵
اسنادی از مستوفی السالک و خاندان اعتصام الملک	۲۵
کتابچه مواجب و سیورسات اطباء و جراحان فوج ظل السلطان	۴۵
کتابچه خالصه جات انبار ذخیره به خط میاق (۱۳۰۶ ه.ق)	۶۱
«مخارج قشون اردوی غرب به خط سیاق»	۸۵
بازخوانی کتابچه جمع و خرج ولایات ایران در عصر مظفری	۱۴۷
مرافعه قنات گلشن آشتیان در اسناد مجلس شورای ملی	۱۷۷
عریضه های منظوم و منثور هُمافر و فسی عراقی به مجلس شورای ملی	۲۱۷
سوادنامه فتحعلیشاه به ناپلئون	۲۴۳
مدرسه علمیه صاحب الامر (ع) - آشتیان	۲۵۵
درآمدی بر روابط تجاری ایران و هند	۲۹۹
نامه های تجاری سلطان آباد عراق (اراک)	۳۴۵
آقا میرکاظم آشتیانی و حکم مظفری	۳۶۳
اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵ - ۱۳۲۰ خورشیدی	۳۷۳
شجره نامه خاندان پروین اعتصامی	۳۹۳